

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Investointi 1:

Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa

Loppuraportti

Sujuvat palvelut -projekti
10.11.2025

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asiakirjan tiedot

Asiakirja sisältää loppuraportin seuraavien projektien osalta (projektien nimet ja numerot sopimusliitteessä)	Kansallinen koordinaatio ja läpimurtovalmennukset käytännön toimijoille liittyen pilari 4 / investointi 1 hankkeeseen		
Pilari ja investointi, jota loppuraportti koskee	Pilari 4, investointi 1		
Sopimuksen Vahva-nro (VN/xxxx/2022)	THL/900/6.00.00/2022, liite 1		
Sopimustoimijaorganisaatio	STM ja THL		
Laatijat / yhteyshenkilö	Anu Vähäniemi Anu Väänänen Kaisa Lahtinen /Anu Vähäniemi	Yhteystiedot (pnro ja sposti)	+358503422075 anu.vahaniemi@thl.fi

Sisällysluettelo

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista	4
2 Investointi 1: Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa	5
2.1 Toimintamallien uudistaminen Sujuvat palvelut läpimurtovalmennuksen tukemana.....	5
2.1.1 Sujuvat palvelut -valmennus	5
Valmennuksen sisältö	5
Valmennuksen toteuttaminen	7
Valmennuksen kehittämisteemat.....	9
Valmennuksen arviointi.....	10
2.2 Miten verkostotyön avulla on projektissa tuettu hankkeita kehittämistyössä ja toimintamallien uudistamisessa?.....	11
2.2.1 Kansallinen kehittämisen tuki ja verkostot.....	11
Kehittämisen tuen tarpeet.....	11
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkosto	12
Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöt	13
Kehittämisklinikat	14
Juurruttamisen tuki	15
Palaute kehittämisklinikoilta	15
2.2.2 Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki	16
Toimintamallien kuvaamisen koulutukset ja ohjeet.....	16
Toimintamallien kuvaamisen ja vaikutusten itsearviointityökalut	17
Kehittämisen tuen avulla hyvät toimintamallit kansallisesti näkyviksi	18
2.2.3 Sujuvat palvelut -projektin kehittämisen tuen arviointi.....	19
Raportin aineistot	20
Raportit.....	20
Verkkosivujen materiaalit	20

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista

Sujuvat palvelut -projektin tavoitteena oli tukea hyvinvointialueita heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien koronapandemian aiheuttaman hoito, kuntoutus- ja palveluvelan purussa ja hoitoon pääsyn parantamisessa. RRP hankeoppaan mukaan hyvinvointialueiden tuli kohdentaa kehittämistoimenpiteitä kolmesta viiteen asiakasryhmään, joista ainakin yhden tuli kohdentua nuoriin tai nuoriin aikuisiin, joilla on tunnistettuja tai vielä tunnistamattomia päihde- tai mielenterveyshäiriöitä. Hyvinvointialueilla sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamalleja kehittämällä tavoitteena on ollut parantaa palveluiden saavutettavuutta, saatavuutta ja jatkuvuutta. Kansallisesti investoinnin 1:n indikaattorina tarkastellaan seitsemän päivän määräajassa toteutuneiden kiireettömien hoitokäyntien osuutta, ja tavoitellaan niiden nousua 80 prosenttiin.

[Sujuvat palvelut -projektin](#) tuki hyvinvointialueille muodostui kolmesta kokonaisuudesta:

- 1) [Kansallinen yhteiskehittämisen tuki verkostoissa](#)
- 2) [Sujuvat palvelut -valmennus](#) (läpimurtovalmennus)
- 3) Digipalvelujen kehittämisen yhteensovittaminen

Projekti on järjestänyt yli 60 kansallista tilaisuutta ja tavoittanut niissä yli 4000 osallistujaa. Tilaisuuksissa mahdollistettiin hyvien käytänteiden jakaminen ja alueilla kehitettyjen ratkaisujen näkyvyys, jaettiin tutkittua ja ajankohtaista tietoa Investointi 1:n kehittämisen kohteena oleviin asiakasryhmiin liittyen, sekä esiteltiin digitaalisten toimintamallien käyttöönottoa ja jalkauttamista osana asiakas- ja palveluprosesseja. Projektista koordinoitiin THL:n ja muiden asiantuntijoiden osaamista alueiden kehittämisen tueksi. Hyvinvointialueiden [hankesuunnitelmat analysoitiin](#), jotta saatiin sekä kuva kehittämisen tuen tarpeesta, että välitettyä helposti saatavissa olevaa tietoa alueilla suunnitelluista kehittämistoimenpiteistä. Hankesuunnitelmien mukaan hyvinvointialueilla kehitettiin 15:n asiakasryhmän palveluja, joista nimettiin yli 200 kehittämiskokonaisuutta.

Alueiden kehittämistä tuettiin opettamalla kehittämisprosessin vaiheisiin systemaattisen kehittämisen menetelmiä sekä yleisessä kehittämisessä tuessa että läpimurtovalmennuksissa. Monipuoliset kehittämisen alustat ja osallistavat menetelmät ylläpitivät vuoropuhelua kehittäjien kanssa ja mahdollistivat alueilla kehittämisosaamisen lisääntymisen. Projektissa kerättiin hankekauden läpi palautetta osallistujilta, ja sen perusteella kehittämisen tuen sisältöä ja menetelmiä kohdennettiin kehittäjien tarpeita ja toiveita vastavaksi. Palautekyselyiden mukaan projektin antamaa kehittämisen tukea on pidetty tärkeänä ja hyödyllisenä ja sen sisältöön on oltu tyytyväisiä.

Projekti vastasi hyvinvointialueiden opastamisesta Innokylän RRP [toimintamallien kuvaamiseen](#) investoinnin 1, sekä muidenkin RRP hankkeiden osalta. Innokylään laadittiin ohjeita ja itsearviointityökaluja, jotta hankkeessa kehitetyt toimintamallit olisi laadukkaasti kuvattu, ne löytyisivät helposti ja niiden vaikutuksista saataisiin tietoa. Toimintamallien määriä ja laatua on seurattu, sekä tarpeen mukaan ohjeita tarkennettu.

Projektin viestintä on ollut aktiivista ja ajantasaista, hyödyntäen RRP hankeuutiset, blogit, thl.fi/RRP- ja Innokylä-sivustot, sekä LinkedIn-postaukset. Tilaisuuksien markkinointi on osallistujamääränä arvioiden ollut onnistunutta ja kehittämisen tuen materiaalit ovat sivustojen käyntimäärien mukaan tavoittaneet kehittäjät erinomaisesti.

Projektin ohjaamiseen on hankekauden aikana osallistunut 28:ssa kuukausittaisessa asiantuntijaryhmän kokouksessa 25 STM:n ja THL:n henkilöä, kuten hankevalvojat, substanssiasiantuntijat sekä linja- ja RRP hankejohto. RRP kehittämiskokonaisuutta on ylläpidetty tiiviillä yhteistyöllä kehittämispäälliköiden ja muiden RRP projektien kanssa.

Projektin tuloksista löytyy yksityiskohtaiset raportit [Sujuvat palvelut -valmennuksen palautteista](#) sekä [Sujuvat palvelut –projektin kansallisesta kehittämisestä tuesta](#).

2 Investointi 1: Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa

2.1 Toimintamallien uudistaminen Sujuvat palvelut läpimurtovalmennuksen tukena

2.1.1 Sujuvat palvelut -valmennus

Kansallinen Sujuvat palvelut -valmennus toteutettiin osana Sujuvat palvelut -projektia (RRP, Pilari 4, Investointi 1). Sen tavoitteena oli läpimurtotyöskentelyn keinoin vastata RRP:n hanketavoitteisiin eli vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta sekä parantaa palvelujen jatkuvuutta ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja. Kehittäminen kohdistui hyvinvointialueilla tunnistettuihin heikossa ja haavoittuvassa asemassa oleviin asiakasryhmiin. Valmennuskokonaisuuden suunnitelua ja toteutusta koordinoi THL:n Sujuvat palvelut -projektitiimi.

Valmennuksen sisältö

Sujuvat palvelut -valmennus perustui läpimurtotyöskentelyn (Breakthrough series, BTS) periaatteisiin ja noudatteli systemaattisen FOCUS-PDSA kehittämisen mallia hyödyntäen muun muassa Lean-työkaluja (taulukko 1). Malli on kuvattu [Innokylään](#). Kyseessä oli 12–14 kuukauden mittainen kehittämisprosessi, jossa asiakas- ja palveluprosesseja parannettiin neljän työpajan ja niiden väliin sijoittuvien aktiivisten jaksojen avulla. RRP hankkeen aikana järjestettiin hyvinvointialueiden monialaisille kehittämistiimeille viisi valmennuskierrosta, joista ensimmäinen kierros toimi uuteen kontekstiin sijoitetun valmennuksen pilottina. Valmennuksen kulut katettiin alueiden ja THL:n RRP projekteista.

Keskeisin valmennusprosessin tavoite oli asiakastulokset, jossa kehitystyön kohteena olevan asiakasryhmän hoidon tai palvelun jatkuvuus, suunnitelmallisuus ja tuloksellisuus, kuten laatu ja vaikuttavuus sekä saatavuus paranevat. Se tarkoittaa, että asiakkaat saavat tarpeen mukaisen avun ilman viiveitä tai haluamassaan aikataulussa. Valmennuksen tuloksena syntyi kehittämiskohteena olleen asiakasryhmän uudistettu, hyvinvointialueitasoinen palvelukokonaisuus. Se sisältää selkeän kuvauksen palveluprosessista sekä tarvittavan dokumentaation, kuten ohjeistukset, verkkosivut ja johtamisjärjestelmän, johon on sisällytetty mittarit ja jatkokehittämisen suunnitelmat. Valmennusprosessin sivutuotteena osallistuvat tiimit ja työyhteisöt oppivat oman työn systemaattisen kehittämisen menetelmiä yhdessä asiakkaan kanssa. Omaan työhön vaikuttamalla ja sitä kehittämällä henkilöstön työtyytyväisyys paranee ja toiminta on kustannusvaikuttavaa.

Valmennukseen ilmoittautumisen jälkeen työskentely hyvinvointialueilla käynnistyi tiimin kokoamisella, osallistumalla infotilaisuuteen ja työpajoihin valmistavaan työpaikkakäyntiin. Kehittämisessä lähdettiin liikkeelle nykytilan kartoituksesta, edeten datan keruun, ongelmien analysoinnin ja tavoitteiden asettamisen kautta kohti kokeiluja, joiden tuloksia seurattiin mittareilla. Viimeisessä työpajassa esiteltiin koko kehittämisprosessi ja sen tulokset postereina, sekä sovittiin kehittämistyön jatkotoimista ja pysyvien muutosten juurruttamista. Valmennuksissa tiimit saivat koko prosessin ajan tukea valmentajilta sekä kehittämiseen valmistautumisessa, työpajatyöskentelyssä että niiden välillä välivalmennuksissa. Taulukossa 1 on kuvattu tarkemmin valmennuksen vaiheet ja niissä käytetyt kehittämismenetelmät.

Taulukko 1. Sujuvat palvelut -läpimurtovalmennuskokonaisuus

Kehittämisen vaiheet	Kehittämisen sisältö	Käytetyt menetelmät	Aktiivinen jakso työpajojen välillä
Työpajoihin valmistautuminen	Valmistautuminen valmennukseen, kehittämissiimin rekrytointi, kehittämiskohteen rajaaminen ja tietojen etsiminen	Info Ennakkotehtävä Teams-työpaikkakäynti valmentajien kanssa	Tiimiin osallistuvien tutustuminen, kehittämissiimin määrittelyt ja pohjadata kerääminen
Työpaja 1: Nykytila ja ongelman määrittely	Nykyprosessin kuvaus, parannuskohteen tunnistaminen ja ongelman määrittely, ideaaliprosessin kuvaus	Arvovirta-analyysi (VSM), hukan tunnistaminen, ongelman määrittely, ideaaliprosessi, mitaussuunnitelma	Datan keruu, tavoitteiden ankkurointi, viestintä ja kotijoukkojen osallistumisen varmistaminen
Työskentelyn käynnistämisen varmistaminen	Työskentely kotijoukkojen kanssa, omistajan evästyks	Välivalmennus 1 valmentajien kanssa (Teams)	Datan analysointi, nykytilan testaaminen asiakkaat ja kotijoukot
Työpaja 2: Ongelman tarkennus, tavoitteet ja kokeilujen suunnittelu	Varmistetaan oikea ongelma, asetetaan tavoitteet ja niille mittarit, suunnitellaan ratkaisukokeilut	Mittausdatan analyysi, juurisyyssanalyysi (kalanruoto), tavoitteet (Pohjantähti, SMART), mittarit Excel-työpohjaan, PDSA-suunnitelmat	Kokeilujen toteutus PDSAMallilla, mittaus ja muutosehdotusten valmistelu
Työskentelyn edistymisen varmistaminen	PDSA-kokeilujen käynnistyminen, mittausdatan siirtäminen Exceliin	Välivalmennus 2 valmentajien kanssa (Teams)	PDSA-kokeilujen toteuttaminen yhdessä kotijoukkojen kanssa
Työpaja 3: Tulosten arviointi ja muutostohtaminen, vieraana hv-alueiden johtajat	Arvioidaan tulokset, suunnitellaan ja johdetaan muutoksia	PDSA-kokeilujen etenemisen arviointi, muutoksen johtaminen, asiakaslupaus, uusien muutosten suunnittelu, Innokylän toimintamallikuvaukset	Muutosten toteutus ja muutostohtaminen, mittaus ja tulosten analysointi, raportointi
Valmennuksen päättymiseen valmistautuminen	Posterin edistymisen varmistaminen, PDSA kokeilujen eteneminen	Välivalmennus 3 valmentajien ja toisen tiimin kanssa (Teams)	Innokylän toimintamallikuvauksen laatiminen
Työpaja 4: Loppuseminaari ja juurruttaminen, mukana tiimien kutsumat vieraat hva:lta	Tulosten esittely ja levittäminen, pysyvän toimintamallin varmistaminen	Dokumentointi, raportointi, posterin levittäminen	Dokumentointi, raportointi

Valmennuksen toteuttaminen

Vuosien 2023–2025 aikana toteutettiin viitenä valmennuskierroksena eri puolilla Suomea, yhteensä 35 lähityöpajapäivää. STM:n hankeoppaan mukaan jokaisen hyvinvointialueen tuli osallistua valmennukseen. Maantieteellisesti mahdollisimman kattavasti valmennuspaikoiksi valittiin ja kilpailutettiin pääkaupunkiseudulta kaksi kohdetta, sekä Oulusta, Turusta ja Tampereelta kustakin yksi kohde.

Hyvinvointialueille pidettiin valmistelevat keskustelut ennen syksyn 2022 valmennuskierroksille ilmoittautumisia. Niissä läpikäytiin hyvinvointialueen tunnistamien heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien keskeisimmät ongelmat, joihin RRP-hankkeella haetaan ratkaisuja, sekä esiteltiin suunniteltua valmennuskokonaisuutta. Tietojen pohjalta arvioitiin voisiko valmennus olla yksi menetelmä tunnistettujen ongelmien ratkaisemiseksi. RRP:n hankejohtajat vastasivat hyvinvointialueidensa sisäisestä tiedottamisesta ja valmennuksen valmisteluista sekä ilmoittivat alustavasti valmennuksen eri kierroksille osallistuvat tiimit ja niille yhteyshenkilöt. Hyvinvointialueet saivat valita valmennukseen osallistuvien tiimien määrän ja esittää toiveensa kierroksista, joille osallistuisivat. Alkuvaiheen ilmoittautumisen ja ensimmäisten kierrosten kokemusten ja kertyneen tiedon pohjalta hyvinvointialueilta lisättiin tiimejä valmennukseen myöhemmin käynnistyneille kierroksille ja myös valmennuksiin tulevien tiimien kehittämisen sisällöt täsmentyivät. THL organisoivat hyvinvointialueiden kehittämistiimit ja valmentajat tasapuolisesti eri kierroksille.

Valmennukseen osallistui 47 monialaista kehittämistiimiä hyvinvointialueilta ja Helsingistä, 8–10 tiimiä valmennuskierrosta kohden. Yksittäisiltä alueilta mukana oli yhdestä viiteen tiimiä siten, että yhdeksältä alueelta osallistui kaksi tiimiä (41 %), kahdeksalta alueelta yksi tiimi (36 %) ja viideltä alueelta mukana oli kolmesta viiteen tiimiä. Yksi kehittämistiimi keskeytti valmennuksen ennen toista työpajaa hyvinvointialueella tehdyn strategisen muutoksen vuoksi.

Kaikkiaan valmennukseen osallistui yli 500 henkilöä, mukaan lukien eri kierrosten osallistujat, vieraat ja valmentajat. Monialaisten tiimien koko vaihteli 5–10 jäsenen ja työpajoissa paikalla oli kierroksittain 70–95 tiimin jäsentä. Jokaisessa kehittämistiimissä oli mukana kehitettävää asiakasryhmää edustava asiakas tasavertaisena tiimin jäsenenä. Asiakkaiden mukana olo valmennuksessa oli uutta ja sen sujuvoittamista huomioitiin eri tavoin. Asiakkaille laadittiin infopaketti, jossa kuvattiin kehittämistyön tavoitteet, roolit ja toimintatavat. Työpajojen yhteydessä mahdollistettiin asiakkaiden verkostoituminen järjestämällä ohjelmaan heidän tapaamisiaan, joko THL:n fasilitoimina tai heidän itsensä organisoimina. Tapaamiset tukivat asiakkaiden osallisuutta ja vertaisoppimista. Asiakkaiden osallistuminen valmennukseen vahvisti kehittämistyön vaikuttavuutta ja toi prosesseihin käytännönläheisen, arjen kokemuksiin perustuvan näkökulman. Osallistuneiden palautteissa nostettiin esiin, että asiakkaat toivat esiin näkökulmia ja kokemuksia, joita ammattilaiset eivät olisi itse osanneet huomioida ja toisaalta heidän läsnäolonsa auttoi tiimejä fokuoittamaan olennaiseen, kun kehitettiin usean yksikön läpi kulkevaa asiakas- ja palveluprosessia.

Toinen kehittämistiimiin vaadittu henkilö oli kehitettävälle prosessille nimetty yksi omistaja, koska kehitettävä asiakas- ja palveluprosessi läpäisi usean organisaatioyksikön toimintaa. Omistaja varmisti kokonaisuudessa johdon tuen ja muutosten toimeenpanon. Omistajan tuli olla riittävän korkeassa asemassa tehdäkseen päätöksiä yli toimintayksikkörajojen tai hänellä tuli olla riittävä mandaatti valmistella niitä päätettäväksi. Toivottavaa oli, että omistaja osallistui työpajoihin osana kehittämistiimiä, mutta mikäli tämä ei ollut mahdollista, tiimissä oli edustettuna omistajan delegoima esihenkilö, usein jostain mukana olevasta toimintayksiköstä. Hänen tuli omistajan roolissa tarkastella kehittämistä koko palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Prosessin johtaminen oli osalle

hyvinvointialueista uusi näkökulma ja toi haasteita nimetä omistaja. Nämä haasteet näkyivät myös tiimien saaman johdon tuen laajana vaihteluna. Tiimin tiivis yhteys prosessinomistajaan nähtiin kehittämisesä vahvuutena, kun taas johdon sitoutumisen puute vaikeutti kehittämistä.

Ammattilaisia kehittämistiimissä edusti kehitettävän asiakas- ja palveluprosessin kolmen keskeisen toimintayksikön kolmesta seitsemään henkilöä. Valmennuksissa eri ammattiryhmät olivat laajasti edustettuina, kuten lääkärit, hoitajat, sosiaalityöntekijät, ohjaajat, sekä oppilaitosten henkilöstöä, järjestöjen edustajia ja projektityöntekijöitä. He edustivat kehitettävän prosessin mukaan muun muassa sekä perus- että erikoissairaanhoidon, hammashuoltoa, sosiaalihuollon ja kuntoutuksen palveluja, koulu- ja opiskeluhuoltoa, mielenterveys- ja päihdepalveluja, kotihoitoa, ehkäisevän työn ja korjaavan hoidon palveluja, eli kaikkien eri ikäisten palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuslaitoksen sektoreilla. Palautekyselyjen perusteella eri ammattiryhmien tuominen saman pöydän ääreen oli erittäin onnistunutta ja monialainen yhteistyö lisäsi ymmärrystä kehitettävästä prosessista, sekä tarjosi uudenlaisia ratkaisuja. Joidenkin tiimien kokoonpanoja myös täydennettiin valmennuksen aikana, jos havaittiin, että joku olennainen näkemys puuttui kehittämissprosessista. Tiimien palautteissa tuotiin esiin suuri tyytyväisyys tiimin sisäiseen yhteistyöhön eli ryhmäytyminen oli sujunut hyvin.

Kehittämistiimien työskentely työpajojen välillä ”kotijoukkojen” kanssa näkyi erilaisina muotoina. Ammattilaisia rekrytoitaessa oli yhtenä tehtävänä esitetty, että tiimin jäsenet toimivat muutosagentteina omissa työyhteisöissään vieden sinne työpajojen tuotoksia, etsien lisätietoja ja jalkauttaen valittua kehittämistä. Joillakin tiimeillä oli taustaorganisaatioissa koottu ohjaus- tai laajennettuja projektiryhmiä kehittämistiimin tueksi. Heidän kanssaan oli sovittu säännöllinen yhteydenpito, jolloin tiimit saivat työpajojen välissä kommentteja ja ohjausta hyvinvointialueelta. Valmentajat tukivat tiimejä kotijoukkojen kanssa työskentelyssä ja asiasta keskusteltiin välivalmennusten yhteydessä.

THL:n organisoima valmentajaverkosto koottiin THL:n asiantuntijoista (10) sekä henkilöistä (16), joilla oli aiempaa kokemusta läpimurtovalmennuksien vetämisestä. Lisäksi hyvinvointialueet lähettivät valmennuksiin yhdeksän omaa kehittäjäänsä oppimaan läpimurtovalmennusmenetelmää valmentajan roolista. Valmennuksen suunnittelusta vastasi Sujuvat palvelut -projektiin projektipäällikön tukena läpimurtovalmennusmenetelmään perehtyneet ja menetelmän käytöstä kokemusta omaavat asiantuntijat. Ulkopuolisille valmentajille laadittiin toimeksiantosopimukset, joissa määriteltiin valmentamisen sisältö, tehtävät ja työpanoksen suuruus, sekä maksettavat palkkio- ja kulukorvaukset. Valmennuskierroksensa yhteydessä valmentajat osallistuivat koko prosessiin alkaen kierroksen infoista ja ennen jokaista työpajaa pidetyistä valmentajaperehdytyksistä. Työpajoihin tultiin edellisenä iltana valmistelemaan tapaamiseen ja verkostoitumaan. Työpajojen aikana pidettiin valmentajaryhmän reflektiokeskustelut. Hankkeen aikana tarjottiin valmentajaverkostolle vuosittain 1–2 koulutuspäivää läpimurtovalmennusmenetelmän osaamisen lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Tiimien ja valmentajien yhteisen työskentelyn mahdollistamiseksi käytettiin kierroskohtaista Howspace-työalustaa, jonne koottiin työpajakohtaiset Sujuvat palvelut -projektiryhmän laatimat valmennusmateriaalit, sekä kehittämistiimit latasivat kehittämissprosessin edetessä ryhmätehtävien tuotokset. Alustalta löytyivät kaikki ohjeet, kuten Innokylän toimintamallikuvaus ohjeet, kehittämisen tuen sivustoille linkit, valmennuksessa käytetyt kyselyt sekä aikataulut ja tuleva RRP:n koulutustarjonta.

Valmennusprosessin aikana viestintä ja tiedottaminen oli keskeisessä roolissa prosessin sujuvuuden varmistamiseksi. Sujuvat palvelut -projektiryhmä vastasi valmennuskonaisuuden organisoinnista, joka on vaatinut useita sähköposteja ja viestejä niin kehittämistiimien kuin työpajapaikkojen kokouspalveluiden kanssa. Valmennuksessa saavutetuista tuloksista viestitettiin sekä RRP -hankeutisten sekä LinkedIn-postausten

kautta. Innokylässä julkaistiin blogi [Asiakkaat kehittämiskumppaneina ammattilaisten rinnalla](#).

Valmennuksen kehittämisteemat

Jokainen kehittämistiimi suunnitteli itse valmennukseen valitulle kehittämiskohteelle tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet, joita valmennusprosessin aikana työstivät. Lämpileikkävänä tavoitteena valmennuksessa mukana olleiden tiimien kehittämisessä oli palvelurakenteen vahvistaminen, ennaltaehkäisevän työn lisääminen sekä palveluketjujen saumattomuuden varmistaminen. Kehittämistyössä painottuivat palvelujen yhdenvertaisuus, sujuvuus sekä toimintakyvyn ja osallisuuden tukeminen. Sujuvat palvelut -valmennukseen osallistuvien kehittämistiimien aiheita oli yhteensä 46, jotka voidaan jäsentää kahteen pääluokkaan: mielenterveys-, päihde- ja neuropsykiatriset teemat (miepä) sekä muut asiakasryhmät. Valmennukseen osallistuvien kehittämistiimien aiheet asiakasryhmittäin löytyvät [Innokylästä](#).

Suurin osa kehittämisteemoista, 26 aihetta (56 %), liittyivät mielenterveyden, päihteyden käytön ja neuropsykiatristen oireiden palveluihin. Näissä korostuivat erityisesti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten palvelupolut, hoitoon pääsyn parantaminen sekä hoidon jatkuvuuden varmistaminen eri sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen välillä. Mukana oli myös yksittäisiä ikääntyneisiin ja maahanmuuttajataustaisiin liittyviä kehittämishankkeita.

Toinen kokonaisuus muodostui monimuotoisemmin muista asiakasryhmistä, joita koskevia kehittämisteemoja oli 20 (44 %). Nämä sisälsivät erityisesti pitkäaikaissairauksien hoitopolkuja, ikääntyneiden palveluiden kehittämistä sekä lasten, nuorten ja perheiden ja maahanmuuttajien palvelujen vahvistamista. Kehittämiskohteista nousi esiin useita teemoja, jotka koskivat palvelujen kokonaisuutta. Palveluketjujen kehittämisessä painottuivat muun muassa varhaisen vaiheen tuki ja siirtymävaiheet, kuten siirtyminen perustason palveluista erikoissairaanhoidon, sekä matalan kynnyksen palveluiden vahvistaminen ja ennaltaehkäisevän työn merkitys. Hoitopolkujen ja kuntoutuksen vahvistaminen oli osassa kehittämistä tarkastelun kohteena, sekä toimintakyvyn tukeminen ja sairaalasta kotiutumisen prosessien parantaminen. Lisäksi esiin nousi suun terveydenhuollon kehittäminen. Myös maahanmuuttajien terveyspalveluiden sujuvuuteen ja yhdenvertaisuuteen kiinnitettiin huomiota.

Yksi eri asiakasryhmille yhteinen teema oli palvelujen yhteisasiakkuudet ja monialaisen yhteistyön mallintaminen, kuten perheiden monialainen tuki, eropalveluiden ja lastensuojelun ohjautumisen selkeyttäminen, miepä -asiakkuudet sosiaalihuollossa sekä työllistymisen ja työkyvyn tuen vahvistaminen. Lisäksi nousivat esiin kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen osana palveluiden kehittämistä.

Kestävän kasvun -ohjelman hankkeilta edellytettiin kehittämistyön keskeisten tulosten kuvaamista toimintamalleiksi Innokylään. Sujuvat palvelut -valmennuksen aikana tehty kehittämistyö kuvattiin Innokylään Kehittämisen polulle ja tästä muodostui toimintamalli -kuvaus, joka toimi samalla Sujuvat palvelut -valmennuksen raporttina. Toimintamalliin liitettiin valmennuksen aikana tehty posterit. Valmennuksessa laaditut 46 toimintamallia on dokumentoitu ja liitetty osaksi [Sujuvat palvelut -kokonaisuutta](#).

Valmennuksessa mukana olleille pidettiin kaikkien kierrosten päättymisen jälkeen syksyllä 2025 boosteripäivä, jossa halukkaat tiimit pääsivät kertomaan, miten kehittäminen ja juurruttaminen oli valmennuksen jälkeen hyvinvointialueella edennyt. Webinaariin osallistui yli 60 henkilöä ja mukana oli kaikkien kierrosten tiimejä. Ne tiimit, jotka kuulumisinaan jakoivat, olivat edistyneet hienosti ja pysyviä uusia toimintamalleja oli alueilla otettu käyttöön sekä laajennettu koko hyvinvointialueita kattavaksi.

Valmennuksen arviointi

Valmennukseen osallistuneiden tiimien ja valmentajien palautteiden yhteenveto kaikilta viideltä kierrokselta on julkaistu omana [raporttikokonaisuutenaan](#). Valmennuksissa kerättiin työpajakohtaista palautetta, jonka perusteella sisältöihin tehtiin joitakin tarkennuksia, kokonaisuuden pysyessä pääosin samana kaikilla kierroksilla. Palautetta antoivat 240 valmennuksiin osallistunutta ja 18 valmentajaa. Osallistujien palautteissa valmennusprosessin kokonaisuuteen oltiin tyytyväisiä, keskiarvon ollessa 4,0 (n=240, mediaani 4,0, asteikko 1–5). Vastaajat olivat hyvin tyytyväisiä kehittämistiiminsä yhteistyöhön ja erityisesti he kokivat, että asiakkaan mukana olo tiimissä tuki kehittämistä. Kehitettäväksi työpajoihin nousi esiin verkostoitumismahdollisuuksien lisääminen ja muiden kehittämistiimien kokemusten jakaminen sekä hyvinvointialueen johdon tuki kehittämistiimille. Raportista löytyy muun muassa tietoa kehittämisprosessia tukevista ja estävistä tekijöistä.

Valmentajien antama palaute oli myös erittäin myönteinen. Usean vastaajien mukaan valmennusprosessi oli selkeä, hyvin suunniteltu ja tuki heidän rooliaan valmentajina. Kehitettävää löytyi työpajojen sisältöjen ja rytmityksen kehittämisestä sekä valmentajan roolituksesta.

Valmennuskokonaisuudesta on pidetty useita koulutustilaisuuksia hyvinvointialueille, sekä erilaisille kansallisen kehittämisen verkostoille, kuten Lean-yhdistys.

Sujuvat palvelut -valmennuksesta on lisäksi yhteistyössä THL:n tutkijoiden kanssa tekeillä tutkimus, joka arvioinnin pohjaksi on systemaattisesti kerätty aineistoa palautekyselyin, tiimi- ja omistajahaastatteluin sekä tulosraportein kahdelta valmennuskierrokselta, hyödyntäen aineistossa myös Innokylän toimintamallikuvaukset. Valmistumassa on tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttäviä raportteja, joita julkaistaan sekä kansallisesti että kansainvälisissä julkaisuissa. Arvioinneissa tarkastellaan muun muassa miten Sujuvat palvelut -valmennus on tukenut tiimien kehittämistyötä, miten tiimit kokivat valmennusprosessissa käytetyn kehittämisen mallin ja miten asiakkaiden mukana olo osana kehittämistiimejä tuki kehittämistyötä. Osa raporteista on toteutettu yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa, Vetoa ja Pitoa -ohjelmaan liittyen, joka myös läpimurtovalmennusmenetelmänä toteutettu. Tuloksia on esitelty EPH:n (18th European Public Health Conference) workshopissa Helsingissä marraskuussa 2025.

2.2 Miten verkostotyön avulla on projektissa tuettu hankkeita kehittämistyössä ja toimintamallien uudistamisessa?

2.2.1 Kansallinen kehittämisen tuki ja verkostot

Sujuvat palvelut -projektissa kansallisen kehittämisen tuen tarkoituksena oli tarjota hyvinvointialueille kehittämiseen ja sen arviointiin työkaluja, mahdollistaa hyvien käytäntöiden jakamista ja vahvistaa kehittämisosaamista. Verkostot olivat konkreettinen keino, joilla tuettiin RRP-kehittäjiä heikossa ja haavoittuvassa olevien asiakasryhmien palveluiden kehittämisessä ja uusien toimintamallien kuvaamisessa, arvioinnissa ja juurruttamisessa. Verkostot toimivat eri kohderyhmien tavoittamisen välineenä. Kehittämisen tukea tarjottiin kaikille avoimissa tilaisuuksissa, koulutuksissa, kansallisissa webinaareissa ja työpajoissa, jotka ovat olleet kansallisten RRP -hanketoimijoiden saavutettavissa ja materiaalit niistä hyödynnettävissä. Kohdennetumpaa tukea on tarjottu sidosryhmien tilaisuuksissa ja valmennuksissa, kuten myös henkilökohtaisella ohjauksella sähköpostein ja palaveroin.

RRP -aluehankkeita tuettiin hankekauden aikana Sujuvat palvelut -projektissa geneerisen [Kehittämisen tuen hankeverkoston](#) sekä substanssikohtaisen [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkoston](#) (Miepä-verkosto) avulla. Lisäksi RRP:lle kohdennettiin Innokylä-teemaisia koulutuksia. Taulukossa 2 näkyy verkostojen tilaisuudet ja niihin osallistuneiden määrät.

Taulukko 2. Kehittämisen tuen tilaisuudet ja osallistuneiden määrät

Ajankohta	Tilaisuus	Tilaisuuk- sien määrä	Osallis- tujen minimi	Osallis- tujen maksimi	Osallistuja- määrä yhteensä
Syksy 2023- kevät 2025	Kehittämis- klinikka	14	49	367	2348
Kevät 2024- Kevät 2025	Miepä- tilaisuus	10	61	150	955
Syksy 2023- syksy 2025	RRP & Inno- kylä -koulutus	11	51	152	924 + 24.11.2025

Kehittämisen tuen tarpeet

Hankeoppaan mukaan RRP:ssä investointi 1:ssä tuli käynnistää vertaiskehittämisen verkosto ja järjestää tilaisuuksia, joissa oli mahdollisuus tunnistaa hyviä käytäntöjä paljon palveluita tarvitsevien asiakasryhmien palveluiden toteuttamisessa, edistää niiden leviämistä sekä jakaa kehittämisen kokemuksia hyvinvointialueiden välillä. Verkostotyön suunnittelussa tärkeä osa oli vuoden 2023 alussa YTA-tilaisuuksissa hyvinvointialueilta toiveiden kartoitus hankekauden ajalle.

Alueilla toivottiin eri asiakasryhmien palvelujen kehittämisen tueksi tietoa THL:n ylläpitämistä verkostoista ja niihin liittymismahdollisuuksista. Tämän tueksi projektissa koottiin investointi 1:n kehittäjien hyödynnettäväksi [THL:n substanssiverkostot](#). Sopivia verkostoja eri asiakasryhmien palvelujen kehittämiseen löytyi 12. Lisäksi toivottiin tietoa eri asiakasryhmien palveluiden kehittämisestä, esimerkkejä käytännön toimintamalleista sekä verkostoitumista samaa asiakasryhmää kehittävien kanssa. Hyvinvointialueiden kehittämistyön näkyvyyden tueksi projektissa koottiin alueiden hankesuunnitelmista

kaikki investointi 1:n kehittämistoimenpiteet [taulukoiksi](#) asiakasryhmittäin, toimenpiteit-
täin ja hyvinvointialueittain. YTA-keskusteluissa nousi esiin myös ideoita verkostotyön
toteuttamiseen, kuten yhteiset kehittämisen työpajat.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkosto

Vuosina 2022–2025 THL:n toimesta koordinoitu [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ke-
hittämisen verkosto](#) (miepä) käynnistettiin osana tulevaisuuden Sosiaali- ja terveyskes-
kusohjelmaa ja sillattiin vuonna 2023 osaksi RRP:n kehittämisen tukea. Yksi substans-
sikehittämisen verkosto päätettiin ottaa Sujuvat palvelut -projektin ylläpitämäksi, koska
hankeoppaan mukaan jokaisen hyvinvointialueen tuli kohdentaa ainakin yksi investointi
1:n kehittämistoimenpiteistä 13–29 -vuotiaisiin nuoriin tai nuoriin aikuisiin, joilla on tun-
nistettuja tai vielä tunnistamattomia päihde- tai mielenterveyshäiriöitä.

Verkoston tavoitteena oli kansallisen mielenterveys- ja päihdetyöpalvelujen kehittämi-
sen edistäminen tarjoamalla ajankohtaista tietoa ja hanketukea, tukemalla hyvinvointi-
alueiden yhteiskehittämistä sekä mahdollistamalla vertaiskehittäminen esimerkiksi tar-
joamalla foorumeja levittää hyvinvointialueilla tehtyä kehittämistä. Miepä-verkoston tilai-
suuksia suunniteltiin ja toteutettiin tiiviissä yhteistyössä THL:n mielenterveys- sekä
päihde- ja riippuvuustiimien kanssa. Verkosto tarjosikin luontevan foorumin jakaa
THL:ssä tehtävää tutkimustietoa isolle miepä-asiantuntijajoukolle. RRP kehittämisen
koordinoimana verkosto järjesti 15 tilaisuutta, joihin jokaiseen osallistui 75-150 henki-
lää, yhteensä 1000 osallistujaa. Yksi seminaari järjestettiin läsnätilaisuutena ja muut
olivat webinaareja. Tilaisuuksissa käytettiin monipuolisesti erilaisia fasilitointi- ja osallis-
tamismenetelmiä ja esitykset ovat vapaasti luettavissa [Innokylästä](#).

Miepä-verkoston tilaisuuksissa esiteltiin muun muassa hyvinvointialueiden hankesuun-
nitelmista poimitut [miepä-kehittämisen sisällöt](#), referoitiin ajankohtaisia THL:n ja sidos-
ryhmien tutkimuskoosteita, läpikäytiin näyttöön perustuvia mielenterveyttä edistäviä
menetelmiä sekä päivitettiin tiedonhallintaan liittyen kirjaamis- ja tilastointiohjeita. Kehi-
tettyjen toimintamallien juurruttamisen tueksi järjestettiin kolmen kerran implementaa-
tio-webinaarisarja ja keväällä 2025 jokainen hyvinvointialue esitteli miepä-kehittämisen
tuotoksiaan.

Kansalliseen verkostoon pääsi jäseneksi ilmoittautumalla. Osallistujalistat päivitettiin
hankehallinnon vaihtumisen yhteydessä vuoden 2024 alussa, jolloin verkosto myös
laajennettiin hankekehittäjien lisäksi hyvinvointialueiden miepä ammattilaisille ja esi-
henkilöille. Enimmillään verkostoon kuului yli 200 jäsentä (16.7.2025), kattaen kaikki
hyvinvointialueet ja eri-ikäisten mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä psykiatrisen eri-
koissairaanhoidon. Edustettuina olivat eri ammattiryhmät sekä usean tason esihenkilöt
ja kehittäjät. Verkostossa oli mukana myös järjestöjen ja valtionhallinnon edustajia.

[Kevään 2025 kyselyssä](#) arvioitiin verkoston toimintaa ja kartoitettiin tarpeita mahdolli-
selle kansalliselle miepä-verkostolle jatkossa. Vastausten mukaan (n=39) suurin osa
(59 %) verkoston jäsenistä osallistui Miepä-tilaisuuksiin 3–8 kertaa hankekauden ai-
kana, joka kertonee siitä, että tilaisuudet koettiin hyödyllisinä, kuten vastauksistakin
kävi ilmi. Vastaaajista 90 % tai yli oli sitä mieltä, että tilaisuudet olivat vastanneet odotuk-
sia ja niissä sai uutta tietoa. Muiden alueiden esimerkit olivat olleet vastaajien mielestä
erittäin hyödyllisiä ja tilaisuuksissa välittyi hyvien käytänteiden jakaminen. Jatkossa
kansallista miepä-kehittämisen tukea toivottiin palvelujen kehittämiseen esimerkiksi tie-
dolla johtamisen ja strategisen kehittämiseen sisältyvien toimenpiteiden konkretisoinnin
näkökulmista sekä hoitomallien ja palvelupolkujen tarkastelua. Yhtenä tulevaisuuden
teemana tuotiin esiin digitaaliset palvelupolut miepä-palveluissa. Hankkeiden jälkeisen
yhteistyön jatkumista ja onnistumisten jakamista kaivattiin.

Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöt

Keväällä 2023 koottiin Kehittämisen tuen hankeverkosto, jonka keskeinen tehtävä oli kansallisesti hyvinvointialueille suunnattu investointi 1:n kehittämistyön tuki ja seuranta jakaen hyviä käytänteitä sekä toimien yhdistäjänä eri tahojen välillä. Hankeoppaan mukaisesti verkostoon nimettiin investointi 1:n yhdyshenkilö jokaiselta hyvinvointialueelta. Useat alueet nimesivät lisäksi varahenkilön. Yhdyshenkilöt olivat pääasiassa RRP:n hanke- ja projektipäälliköitä.

Hankeoppaassa määriteltiin lisäksi perustettavaksi haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palvelujen kehittämisen kansallinen ohjausryhmä, jossa olisi mukana sidosryhmien edustajia. STM:n ja THL:n edustajien muodostamassa investointi 1:n asiantuntijaryhmässä 12.10.2023 kuitenkin päätettiin, ettei erillistä investointi 1:n kansallista ohjausryhmää perustettaisi, koska alun perin suunnitellulle ohjausryhmälle ei voida osoittaa selkeää roolia, eikä siten tehtävää ja tarkoitusta. Hyvinvointialueilla oli omat ohjausryhmänsä investointi 1 koskien, ja koko ohjelman ohjaus tapahtui hankkeen STM:n asettamassa koordinaatioryhmässä. Hankeverkostossa olivat jo edustettuina kaikki hyvinvointialueet nimettyine jäsenineen, sekä STM:n ja THL:n edustajat. Päädettiin siihen, että kehittämisen tuen hankeverkosto korvaa ohjausryhmän ja sen kokoonpanoa täydennetään hankeoppaan kirjausten mukaisesti potilas-/omais-/kehittäjä-asiakasedustajilla. Yhdistykset valikoituivat mukaan sen perusteella, kuinka paljon heidän asiakasryhmiinsä kuuluvia palveluita kehitettiin RRP:n investointi 1:ssä. Mukaan kutsuttiin Finfami, Mielenterveysomaisten ja -omaishoitajien valtakunnallinen edunvalvoja ja omaistyön asiantuntijaorganisaatio, sekä Tuki- ja liikuntaelinliitto Tule ry, joka on Suomen vaikuttavin tuki- ja liikuntaelinterveyden asiantuntijajärjestö.

Kehittämisen tuen hankeverkoston kokoonpano täydennysten jälkeen oli 56 henkilöä, sisältäen hyvinvointialueiden 40 yhdyshenkilöä, neljä yhdistysten edustajaa, STM:n investointi 1:n valvojan sekä THL:n edustajia, muun muassa YTA-alueiden kehittämispäälliköt.

Viestintä yhdyshenkilöille tapahtui pääasiassa Howspacen postituslistan kautta. Hankeverkoston yhdyshenkilöiden käyttöön rakennettuun Howspaceen koottiin yhteen paikkaan ajankohtaiset tiedotettavat asiat kehittämisen tuesta sekä tilaisuuksista. Alueille nimettyjen yhdyshenkilöiden keskeinen tehtävänä oli toimia viestin välittäjänä hyvinvointialueen investointi 1:n kehittäjien ja THL:n välillä, jakaa kehittäjille tietoa verkoston tulevista tilaisuuksista ja teemoista sekä ohjata heitä verkoston tapaamisiin. Yhdyshenkilöiden oli mahdollista tuoda verkostoon tietoa ja puheenvuoroehdotuksia alueella kehitetyistä hyvistä käytänteistä ja toimintamalleista. Yhdyshenkilöille kohdennetuilla kyselyillä kartoitettiin investointi 1:lle annettua kehittämisen tukea, kehittämisen tuen hankeverkoston toimintaa ja pyydettiin aiheetoiveita kehittämisklinikoille. Lisäksi kartoitettiin juurruttamisen tuen tilaisuuksiin sisältötoiveita ja ehdotuksia toteutustavoista.

Yhdyshenkilöille järjestettiin hankekauden aikana kaksi omaa infotilaisuutta, joista ensimmäisessä käynnistettiin verkostomainen työ kuvaamalla toimintatavat yhteiselle Howspace työalustalle sekä kuultiin hyvinvointialueiden toiveita kehittämisen tukeen. Toisessa infotilaisuudessa tuotettiin katsaus annettuun kehittämisen tukeen ja varmistettiin palautekyselyn avulla yhteistyörakenteiden toimivuutta sekä toiveita jatkoon. Projektin loppuvaiheen kehittämisen tuen palautekyselyssä yhdyshenkilöt arvioivat, että lähes kaikki olivat hyötynneet hankeverkostosta ja suurin osa oli tyytyväisiä hyvinvointialueen yhdyshenkilöiden edustajien määrään.

Kehittämisklinikat

Syksyllä 2023 käynnistetyin Kehittämisen tuen hankeverkoston yhtenä kehittämisen tuen muotona olivat kehittämisklinikat, joiden tarkoituksena oli tukea hyvinvointialueita kehittämistyössä ja parantaa alueiden kehittämisosaamista. Kehittämisklinikoiden sisällöt rakentuivat hyvinvointialueiden toiveiden ja tarpeiden perusteella, ja niitä kehitettiin palautteiden perusteella yhteistyössä THL:n asiantuntijoiden kanssa.

Kehittämisklinikoilla tarjottiin geneeristä kehittämisen tukea riippumatta siitä, minkä asiakasryhmän palveluita kehitettiin. Niissä tarjottiin työkaluja ja menetelmiä systemaattiseen kehittämiseen prosessin eri vaiheissa. Lisäksi ne tarjosivat foorumin tuoda kansallisesti ja avoimesti näkyväksi hyvinvointialueiden hyviä käytänteitä ja toimintamalleja, sekä mahdollistivat alueiden välistä vuoropuhelua, kehittäjien verkostoitumista ja yhteistyötä. Kehittämisklinikoilla pidettiin asiantuntijaluentoja, hyvinvointialueiden puheenvuoroja sekä saatiin tietoa Innokylän hyödyntämisestä ja toimintamallien kuvaamisesta. Niissä jaettiin tietoa myös muista RRP:lle kohdennetuista tilaisuuksista. Puhujina oli teemoihin liittyviä asiantuntijoita niin THL:stä, STM:stä kuin muiltakin yhteistyötahoilta sekä hyvinvointialueilta. Tilaisuudet toimivat myös informaation jakamisen alustana ajankohtaisista RRP:n kehittämiseen liittyvistä asioista.

Taulukkoon 3 on koottu kehittämistyön eri vaiheiden teemakokonaisuudet. Kehittämisen tuen kevään 2025 palautekyselyssä kolme tärkeintä teemaa, jotka koettiin kehittämisklinikoilla hyödyllisimmiksi, olivat tavoitteiden ja mittareiden asettaminen, juurruttamisen teemat sekä muilla hyvinvointialueilla tehtävä kehittämistyö ja hyvinvointialueiden esimerkit.

Taulukko 3. Kehittämisklinikoiden teemakokonaisuudet hankekauden aikana

Kehittämisklinikoiden teemakokonaisuudet	Alkuvaihe syksy 2023	Toteutusvaihe kevät 2024	Toteutusvaihe syksy 2024	Loppuvaihe kevät 2025
Kehittämisen prosessi	X	X	X	X
Substanssiteemat	X	X	X	X
THL:n asiantuntijatyö ja verkostot kehittämisen tukena	X	X		
Asiakasosallisuus kehittämistyössä		X	X	
Toimintamallien kuvaamisen tuki ja Innokylän hyödyntäminen	X	X	X	X
Mittarit ja arviointi	X	X	X	X
Kehittämistyön juurruttaminen		X		X
Hyvinvointialueiden hyvien käytänteiden levittäminen	X	X	X	X
Toimintamallien itsearviointi			X	X

Kehittämisklinikoilla oli mahdollista kokeilla erilaisia työskentelytapoja ja kehittämisen tuen menetelmiä. Osassa klinikoita oli työpajaosuuksia sekä ryhmäkeskusteluja osallistujien toiveiden mukaisesti. Klinikoilla käytettiin monipuolisesti työskentelyalustoja, kuten Padlet, Miro, Chat, Forms ja Polls.

Kehittämisklinikoille osallistui hankekauden aikana 2348 henkilöä. Tilaisuuksia järjestettiin 14, joista kolme oli juurruttamistilaisuuksia. Klinikoita oli noin yhdestä kahteen kuukauden välein ja niiden kestoajaksi oli kahdesta kolmeen tuntia. Kehittämisklinikoiden tilaisuudet olivat kaikille avoimia. Ne kohdennettiin aluksi enemmän investointi 1:n kehittäjille ja syksystä 2024 koko RRP:lle. Tilaisuuksiin ei ollut erillistä ilmoittautumista, eikä siten postituslistaa koko osallistujajoukolle. Jokaisella kehittämisklinikalla oli osallistujia kaikilta YTA-alueilta, eniten investointi 1:n kehittäjiä ja asiantuntijoita. Asiantuntijoiden ja substanssikehittäjien oli mahdollisuus osallistua Kehittämisen tuen hankeverkoston tilaisuuksiin sekä eri asiakasryhmien substanssiverkostoihin hyvinvointialueiden harkinnan mukaan. Klinikoille osallistui myös projektipäälliköitä, kehittämisspäälliköitä sekä hankejohtajia. Lisäksi osallistujia oli THL:stä, STM:stä sekä esimerkiksi järjestöistä ja Kelasta.

Tiedot tilaisuuksista löytyivät THL:n tapahtumakalenterista ja RRP:n tapahtumalistalta. Tilaisuuksia markkinointiin aktiivisesti RRP-hankeutisissa, LinkedInissä, verkostojen viestinnän kautta ja lukuisissa RRP:n tilaisuuksissa läpi hankekauden, sekä hankeverkoston yhdyshenkilöiden kautta. Markkinointi oli onnistunutta ja tilaisuudet tavoittivat kohderyhmän hyvin.

Innokylästä [kehittämisen tuen hankeverkoston](#) -kokonaisuudesta löytyy tietoa verkostosta ja [kehittämisklinikoiden ajankohdat, sisällöt ja tilaisuuksien materiaalit](#).

Juurruttamisen tuki

Hyvinvointialueet nostivat useissa palautekyselyissä kehittämisklinikoille toiveeksi juurruttamisen teemat. Tähän vastaten pilotoitiin kolmen työpajan sarja investointi 2:n noin 70 henkilön kehittäjäryhmälle, jonka jälkeen juurruttamisen sisällöt laajennettiin kolmelle kehittämisklinikalle. Kehittämisklinikoiden juurruttamisen tilaisuudet järjestettiin webinaareina, joihin loppuosaan rakennettiin pilottikokeilusta muokaten ensin substanssikohtaiset ja lopussa yleiset keskustelu- ja työpajaryhmät.

Juurruttamistilaisuuksien tavoitteena oli tukea hyvinvointialueita hanketyön juurruttamisessa osaksi organisaation pysyvää toimintaa ja saada käytännönläheisiä työkaluja tukemaan työtä. Yhdyshenkilökyselyllä selvitettiin vielä tarkemmin, millaisia juurruttamisen teemoja tilaisuuksiin toivottiin. Eniten toivottiin esimerkkejä juurruttamissuunnitelmista hyvinvointialueilta, työpohjia juurruttamissuunnitelmien tekemiseen, viestintää valituista juurruttamiskohteista ja yleistä tietoa juurruttamisesta. Toteutustapoina toivottiin webinaareja ja asiakasryhmäkohtaisia työpajoja.

Juurruttamistilaisuudet olivat todella suosittuja, kolmeen tilaisuuteen osallistui yhteensä 826 osallistujaa. Kaikki juurruttamisen tilaisuuksien materiaalit ovat löydettävissä [Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen](#) -sivulta. STM kutsui pitämään juurruttamistilaisuuden Vaikuttavuusverkostolle, josta räätälöitiin lyhyempi, kertaluontoinen koulutus. Osa tilaisuuksien asiantuntijapuheenvuoroista tallennettiin, ja ne löytyvät THL:n Youtube-kanavalta ja ovat hyödynnettävissä vuoden 2025 ja osa vuoden 2026 loppuun.

Palaute kehittämisklinikoilta

Kansallisesta kehittämisestä ja verkostoista kerättiin palautetta koko hankekauden ajan kehittämisklinikoilla, juurruttamistilaisuuksissa, Innokylä-koulutuksissa, yhdyshenkilöiden kyselyissä, haastatteluissa sekä kansallisen kehittämisestä tuen palautekyselyssä. Kyselyiden avulla kartoitettiin miten kehittämisklinikoiden toteutus ja sisällöt

vastasivat tarpeita, mikä oli hyvää ja missä oli kehitettävää ja mitä sisältötoiveita nousi jatkoon. Niiden toiveiden ja tarpeiden pohjalta tilaisuudet ja kehittämisen tuen sisällöt rakennettiin koko hankekauden ajan. Webropol-kyselyitä tehtiin muun muassa 12:lla kehittämisklinikalla (n=304). Niiden perusteella tilaisuudet koettiin hyödyllisiksi (keskiarvot 3,5-4,3/5) ja niissä saatua tietoa pystyi hyödyntämään omassa työssä (ka. 3,3-4,3/5). Osallistujien suositteluarvo kollegalle oli korkea (ka. 8-9,3/10). Palautteissa kiitosta saivat käytännönläheinen tuki, hyvin suunnitellut sisällöt sekä alueiden esimerkit. Kehittämiskohtina nousivat liian tiiviit tilaisuudet, joiden tilalle ehdotettiin pidempiä ja vähemmän esityksiä sisältäviä tilaisuuksia. Kevään 2025 kansallisen kehittämisen tuen palautekyselyn (n=84) mukaan Kehittämisklinikoiden määrään (77%), sisältöihin (84%) ja kehittämisosaamisen tukeen (76%) oltiin tyytyväisiä. Hyvinvointialueiden puheenvuorot ja asiantuntijaluennot olivat suurimman osan mielestä hyödyllisiä ja niitä toivottiin entistä enemmän. Kehittämisklinikat olivat tärkeä foorumi hyvien käytänteiden jakamiselle. Kansallista kehittämisen tukea on pidetty hyödyllisenä ja sitä on toivottu myös jatkoon. Kansallisesta kehittämisen tuesta on tehty erillinen [raportti](#), jossa on käsitelty palautteita tarkemmalla tasolla.

2.2.2 Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki

Toimintamallien kuvaamisen koulutukset ja ohjeet

Hankeoppaassa määriteltiin, että hyvinvointialueilla kehitetyt toimintamallit tulee kuvata Innokylään ja THL tukee tässä työssä. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman jälkeen tunnistettiin, että kuvatut toimintamallit olivat hyvin eri tasoisia ja parhaita toimintamalleja oli vaikeaa löytää Innokylästä. Alueiden RRP kehittämistyön edetessä toivottiin selkeämpiä ja tarkempia ohjeita toimintamallien kuvaamiseen.

Keväällä 2024 tuli THL:n hanke johdolta toive kohdentaa koulutuksia enemmän RRP:n tarpeisiin huomioiden kehittämisprosessin eri vaiheet ja RRP:lle kohdennetut ohjeistukset. Syksyllä 2024 Innokylä-koulutukset siirtyivät Innokylältä Sujuvat palvelut -projektin vastuulle ja lähdettiin kokoamaan täsmällisiä investointikohtaisia toimintamallien kuvaamisen [ohjeita](#) sekä kehittämään koulutusten sisältöjä yhteistyössä Innokylän kanssa.

Toimintamallien kuvaamisen tueksi alueille järjestettiin 10 Innokylä -koulutusta ja niihin osallistui 924 henkilöä. Yksi koulutus on vielä tulossa ennen hankkeen päättymistä. Koulutuksista saadun kuuden tilaisuuden Webropol -palautteen mukaan (n=38), tilaisuudet koettiin hyödyllisiksi (3,7-5/5) ja niistä koettiin olevan hyötyä oman työn näkökulmasta (3,8-5/5).

Toimintamallien kuvausten ohjeistus lähti liikkeelle yhtenäisten perustietojen määrittämisestä, johon liittyivät toimintamallille annettu nimi, sen yhdistäminen kehitettäviin aihealueisiin ja ilmiöihin investoinneittain, rahoittajatiedot sekä liittäminen omaan RRP:n kansalliseen kokonaisuuteen. Tarkoituksena oli parantaa hakutoimintojen kohdentumista RRP:ssä tuotettuihin toimintamalleihin ja siten tuoda tehtyä kehittämistä sekä kansallisesti että hyvinvointialueitasoisesti näkyväksi. RRP:ssä kehitettyjen toimintamallien määrää Innokylässä sekä perustietojen kirjaamista seurattiin säännöllisesti. Perustietojen kirjaaminen parantui hankkeen edetessä. 31.10.2025 tilannekatsauksessa 1027:ssä toimintamallissa on nimessä RRP sekä suurimmassa osassa (88 %) oikein rahoittajat ja ilmiönä kestävä kasvu. Toimintamalleja on liitetty hyvinvointialueiden kokonaisuuksiin 1173 kappaletta, joista 641 on investointi 1:n toimintamalleja.

Innokylän Kehittämisen polun täyttämishojeita täsmennettiin, jotta kuvaaminen helpotuisi ja ydinkohdat tulisi laadukkaasti kuvattua. Konkreettisen opastuksen saamiseksi viimeisen juurruttamistilaisuuden yhteydessä järjestettiin kuvaamisesta kaikille RRP-

toimijoille avoin kyselytunti. Sujuvat palvelut -valmennuksissa oleville laadittiin kuvaamisen erilliset ohjeet, jotta saatiin yhdistettyä systemaattisen kehittämisen prosessi toimintamallikuvaukseksi. Valmennuksiin myös sisällytettiin jokaiseen työpajaan toimintamallien kuvaamiseen ohjausta, sekä järjestettiin seitsemän avointa kyselytuntia.

Hyvinvointialueilta nousi hankkeen aikana useita toimintamalleihin liittyviä kysymyksiä, joihin pohdittiin ratkaisuja yhdessä THL:n ja STM:n kanssa. Todettiin, että tarvittiin yksi tiedot kokoava paikka ja rakennettiin Innokylään [Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen](#) -sivusto, jota päivitettiin hankekauden ajan. Sivulta löytyy toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin materiaalit ja työkalut, Innokylä-koulutusten ja juurruttamistilaisuuksien materiaalit sekä UKK-palsta (usein kysytyt kysymykset). Sivulta löytyy myös linkit Sujuvat palvelut -projektin muille kehittämistyötä tukeville sivuille, kuten [Kehittämisklinikka](#), [Sujuvat palvelut -valmennukset](#), [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkosto](#) ja [Sujuvat palvelut -projektin blogi](#).

Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivuston kävijämääriä seurattiin ja reilun vuoden seurannassa (20.8.2024-31.10.2025) sivustolla oli 4192 käyntiä, joka on noin 279 käyntiä kuukausille jaettuna. Palautekyselyn (n=84) mukaan suurin osa piti sivua ja ohjeita hyödyllisenä ja palaa luultavammin sivulle myös uudelleen.

Toimintamallien kuvaamisen ja vaikutusten itsearviointityökalut

Aiempiin kokemuksiin peilaten, projektissa mietittiin, miten suuresta määrästä toimintamallikuvauksia saataisiin entistä laadukkaampia ja siten parannettaisiin hyvien toimintamalleja kansallista näkyvyyttä. Yhtenä ratkaisuna lähdettiin yhteiskehittämään hyvinvointialueiden kanssa toimintamallikuvauksen ja toimintamallin vaikutusten itsearviointityökaluja. Niiden avulla pyrittiin kasvattamaan hyvinvointialueiden tietoa kattavien ja hyvälaatuisten toimintamallikuvauksen merkityksestä sekä saamaan esiin ne parhaat toimintamallit, jotka olivat jo käyttöönotettuja ja mahdollisesti levitettävissä myös muille hyvinvointialueille.

Itsearviointityökalujen taustatyön ja kehittämisen aikana tutustuttiin olemassa olevaan ja aiemmin hankkeissa kehitettyyn arviointimateriaaliin, hyödynnettiin alueilta saatua palautetta ja toiveita sekä Innokylän työntekijöiden kokemuksia. Arviointityökalujen kehittämisen neljään työpajaan osallistui 200 hyvinvointialueiden kehittäjää, projekti- ja hankepäällikköä, THL:n asiantuntijaa sekä STM:n RRP:n valvojaa.

[Toimintamallikuvauksen itsearviointityökalu](#) julkaistiin 12/2024. Se on tallennettava PDF ja sen käyttö on vapaaehtoista. Toimintamallikuvauksen itsearviointityökalun tavoitteena oli, että toimintamallikuvauksista saataisiin sisällöllisesti laadukkaita ja tasa-laatusempia. Lisäksi tavoiteltiin itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin kehittymistä alueilla. Työkalun tarkoituksena oli tukea kehittäjiä tarkastelemaan ja täsmentämään toimintamallikuvauksensa keskeisiä kohtia kuten perustietojen kirjaamista ja ydinelementtejä sekä kirkastamaan mitä kehittämistyöllä tavoiteltiin, mikä oli kehittämistyön hyöty ja miten se näkyi käytännössä. Palaute työkalusta oli positiivista ja kehittäjät toivoivat, että sellainen olisi ollut käytössä jo hankkeen alussa. Toimintamallikuvauksen itsearviointityökalussa tiivistyi aiemmin tehdyn laajan ohjediasetin asiat lyhyessä ja helppokäyttöisessä muodossa.

Toista, [Toimintamallin vaikutusten itsearviointityökalua](#) testasi 12 hanke- tai projektipäällikköä eri hyvinvointialueilta ja heidän käyttökokemusten perusteella työkalua muokattiin ja se julkaistiin 3/2025. Arviointialustana oli THL:lle palautettava Webropol-kysely, ja työkalun kysymykset ovat saatavilla myös PDF:nä. Tavoitteena oli saada kehittämistyön tulokset ja vaikutukset sekä käyttöönotetut ja levitettävät toimintamallit, joilla on parannettu heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien palveluita, kansallisesti näkyviin. Arviointiin tuli osallistua yhdessä hyvinvointialueen ja RRP -

hankkeen edustajat, sekä tarvittaessa muita asiantuntijoita. Itsearvioitavat mallit tuli olla kuvattuna Innokylään, niiden tuli olla käyttöön otettuja ja levitettävissä muualle.

Työkalujen julkaisun jälkeen avattiin käyttökokeuskyselyt kesään 2025 saakka, jonka aikana ja jälkeen työkaluja muokattiin tarpeita ja toiveita vastaaviksi. Työkalujen kehittämistyön etenemistä käsiteltiin RRP -hankejohtajien verkostossa (STM), THL:n linjajohdon ja asiantuntijaryhmän kanssa sekä STM:n RRP:n valvojen kanssa.

Työkalujen julkaisua markkinoitiin useilla eri kanavilla ja työkalujen käyttöä koulutettiin vuoden 2025 aikana useissa eri tilaisuuksissa, kuten Kehittämisklinikoilla, Innokylä & RRP-koulutuksissa ja RRP -hankejohtajien verkostossa. Toimintamallien vaikutusten itsearvioinnin pilotti on osa Sujuvat palvelut -projektin asiantuntija Kaisa Lahtisen Tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoa [Kansallisen kehittämisen tuen malli ja toimintamallien itsearvioinnin pilotti](#).

Kehittämisen tuen avulla hyvät toimintamallit kansallisesti näkyviksi

Hyvinvointialueita tuettiin arvioimaan toimintamallejaan hyödyntämällä vaikutusten itsearviointityökalua, jotta alueille itselleen tulisi näkemys niistä toimintamalleista, jotka tulisi säilyttää hyvinvointialueen toimintana ja joita voisi levittää mahdollisesti myös muille alueille. RRP:ssä pohdittiin keinoja, miten motivoida alueet arvioimaan toimintamallejaan ja päädyttiin siihen, että STM:n suositteli jokaista hyvinvointialuetta arvioimaan vaikutusten itsearvioinnilla kesäkuun 2025 loppuun mennessä vähintään yhden toimintamallin. Nämä toimintamallit osallistuivat STM:n toimintamallikilpailuun, jonka voittajat julkaistiin RRP-ohjelman päätöstilaisuudessa syksyllä 2025. Itsearvioiteja palautettiin määräaikaan mennessä 67 kappaletta, joka ylitti odotukset. Palautetut arvioinnit käytiin Sujuvat palvelut -projektin työryhmässä huolella läpi kolmeportaisessa arviointiprosessissa. Arvioinnissa tarkasteltiin Innokylä-kuvauksen kautta todennettavaa itsearviointia, hyvinvointialueen arviointimenettelyä sekä toimintamallin käyttöönottoa hyvinvointialueella ja sen levittämiskelpoisuutta muille hyvinvointialueille. Palkittujen voittajien ja kunniamainintojen valinnat teki sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.

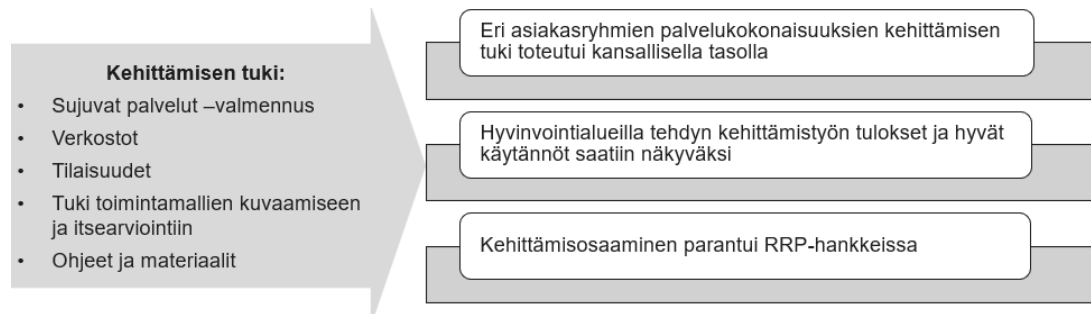
STM:n suositus hankekauden loppuun on, että jokainen hyvinvointialue arvioisi kolmesta viiteen toimintamallia vuoden 2025 loppuun mennessä. Palautetuista arvioinneista on tehty kesä- ja lokakuun lopun tilanteesta tuloskoosteet ja listattu itsearvioidut mallit Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivulle. [Yhteenvedoista](#) hyvinvointialueet, THL ja STM pääsevät näkemään, mitkä toimintamalleista on käyttöön otettu, mistä on tehty pysyvän käyttöönoton päätös ja esimerkiksi, kuinka monet toimintamallit olisivat levitettävissä muille alueille ja muille asiakasryhmille. Lokakuun lopussa itsearvioiduista toimintamalleista (n=83) 94 % oli käyttöön otettu, joista 48 % koko hyvinvointialueella. Toimintamalleista 82 % oli juurrutettu, joista 33 % koko hyvinvointialueella. 80 %:sta (66 kpl) oli tehty pysyvän käyttöönoton päätös. Itsearviointien mukaan toimintamalleilla on vahvistettu muun muassa hoitoon ja palveluihin pääsyä (70 %), palvelujen saatavuutta (81 %), kustannusvaikuttavuutta (75 %) ja asiakaslähtöisyyttä (95 %). Loppuyhteenveto toimintamallien vaikutusten itsearvioinneista tehdään vuoden 2026 alussa. Osa itsearvioinneista on liitetty Innokylän toimintamalleihin.

Toimintamallien vaikutusten itsearviointien tuloksista tiedotetaan muun muassa RRP & Innokylä -koulutuksessa marraskuussa 2025 ja niistä informoidaan Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöitä sekä julkaistaan RRP:n hankeutisissa. Innokylän uudistamisessa yhtenä osa-alueena on itsearvioinnin sisällyttäminen osaksi toimintamallin kuvaamista. RRP:ssä saatuja kokemuksia ja itsearviointityökaluja hyödynnetään Innokylän toimintamallikuvauksen ja siihen liittyvän itsearvioinnin mallinnuksessa. Toivottavaa on, että toimintamallit olisivat jatkossa laadukkaammin kuvattuja ja ne sisältäisivät paremmin keskeisiä elementtejä, kuten arvioinnin, mittaamisen ja juurruttamisen teemoja. Vaikutusten itsearvioinnin tavoitteena oli tuoda RRP:n kehittämistyön tulokset

ja vaikutukset käyttöön otetuista ja levitettävistä toimintamalleista kansallisesti näkyväksi. Tuloksia voidaan hyödyntää muun muassa STM:n palvelureformityössä.

2.2.3 Sujuvat palvelut -projektin kehittämisen tuen arviointi

Kansallinen kehittämisen tuki Sujuvat palvelut -projektin toteuttamana oli onnistunutta ja tavoitteet saavutettiin.

Kuva 1. Sujuvat palvelut projektin kansallisen kehittämisen tuen tulokset

Projektin tuottama kehittämisen tuki oli hyvinvointialueiden tarpeiden ja toiveiden mukaista ja sai osallistujilta hyvät arviot. Laaja yhteistyö RRP -projektien, THL:n, Innokylän ja muiden asiantuntijoiden kanssa varmisti laadukkaan kokonaisuuden, jossa yhteensovitettiin ja edelleen kehitettiin kansallista kehittämisosaamista. Kehittämisen tuen, läpimurtovalmennuksen ja toimintamallien kehittämisen sisältöjä hyödynnetään jatkossa Innokylän kehittämistyössä.

Raportin aineistot

Raportit

Koivisto, J., Muurinen H. 2024. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen kansallinen seuranta ja arviointi, Loppuraportti. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 47/2024. <https://urly.fi/3Y70>

Lahtinen K. 2025. Kansallinen kehittämisen tuen malli ja toimintamallien itsearvioinnin pilotti, Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon raportti, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Kansallinen%20kehitt%C3%A4misen%20tuen%20malli%20ja%20toimintamallien%20itsearvioinnin%20pilointi%2C%20Kaisa%20Lahtinen%2C%20TKEAT.pdf>

Lahtinen, K., Vähäniemi, A., Väänänen, A. 2025. Raportti Sujuvat palvelut –projektin kansallisesta kehittämisen tuesta. <https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Raportti%20kansallisen%20kehitt%C3%A4misen%20tuen%20palautteista.pdf>

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2022. Suomen kestävä kasvun ohjelma: Hankeopas STM:n toiseen valtionavustushakuun vuosille 2023–2025. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2022:13. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9888-9>

Vähäniemi A. 2025. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkoston palautekyselyn tulokset, kevät 2025. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Miep%C3%A4-kehitt%C3%A4j%C3%A4verkoston%20palautekyselyn%20tulokset%20kev%C3%A4t%202025_RRP.pdf

Vähäniemi A., Lahtinen K., Väänänen A. 2025. [Asiakkaat kehittämiskumppaneina ammattilaisten rinnalla](#), Innokylän blogi, julkaistu 24.3.2025

Vähäniemi A., Väänänen A., Lahtinen K. 2025. Sujuvat palvelut -valmennuksen loppupalautteiden raportti, THL <https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Raportti%20valmennuksen%20loppupalautteesta%20osallistujat%20ja%20valmentajat.pdf>

Verkkosivujen materiaalit

Investointi 1:n kehittämistyön asiakasryhmäkohtaiset yhteenvetotaulukot: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Kehitt%C3%A4mistoimenpiteet>

Juurruttamisen tuen materiaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Tuki>

Kehittämisklinikoiden materiaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-kehittamisen-tuen-hankeverkosto-rrp-p4-i1/tyoskentelytila>

Kehittämisen tuen hankeverkosto -kokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-kehittamisen-tuen-hankeverkosto-rrp-p4-i1>

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkoston kokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/mielenterveys-ja-paihdepalvelujen-kehittamisen-verkosto>

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkostotilaisuuksien materiaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/mielenterveys-ja-paihdepalvelujen-kehittamisen-verkosto/tyoskentelytila>

Ohjeet Innokylän hakutoiminnon käyttöön: <https://www.youtube.com/watch?v=ki-LAqLkXd7U>

Ohjeita toimintamallien kuvaamiseen: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Ohjeita>

Sujuvat palvelut -projekti <https://www.innokyla.fi/fi/sujuvat-palvelut-projekti>

Sujuvat palvelut -valmennus geneerinen malli <https://www.innokyla.fi/fi/toimintamalli/sujuvat-palvelut-valmennus-geneerinen-malli-rrp-p4-i1>

Sujuvat palvelut -valmennuskokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-valmennus-rrp-p4-i1>

Sujuvat palvelut -valmennuskokonaisuuteen liitetyt hyvinvointialueiden toimintamallit <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-valmennus-rrp-p4-i1/toimintamallit>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hanketyötä tukevien substanssiverkostojen koonti <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/suomen-kestavan-kasvun-ohjelma-rrp-/thl-n-tuki-alueiden-kehittamishankkeille/hanketyota-tukevat-verkostot>

Toimintamallikuvausten itsearviointimateriaalit <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Arvioi>

Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivu <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp>

Valmennukseen osallistuvien kehittämistiimien aiheet asiakasryhmittäin <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-valmennus-rrp-p4-i1/tyoskentelytila>

Yhteenvedot ja listaus toimintamallien vaikutusten itsearvioinneista <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Yhteenveto>